

PROTOCOL van de in de periode van 9 juli t/m 20 augustus 2010 gehouden SOCIALE DIALOOG

Overwegende

- dat tijdens de formatieperiode van het kabinet Mike Eman is er vanuit zowel werkgevers- als werknemerszijde de behoefte geuit om een sociale dialoog ter bepaling van het sociaal-economisch beleid van het Land te institutionaliseren;
- dat na de historische Sociale Dialoog, waaraan wordt deelgenomen door vertegenwoordigers van de REGERING, van de werkgeversorganisaties ATIA, AHATA, SNBA, KvK en van de werknemersorganisaties SDU, SEPPA en TOPA, op 24 juni 2010 het akkoord "KEERPUNT 2010" is gesloten;
- dat de in dit akkoord opgenomen onderwerpen door alle deelnemers worden erkend als zijnde de kritische uitdagingen waarvoor Aruba staat, en die gericht zijn op de eveneens in het akkoord vermelde doelstellingen van het sociaal-economisch beleid;
- dat overeenstemming bestaat over het feit dat er een meerjarenaanpak voor herstructurering dient te worden uitgewerkt voor het financieel-economisch beleid, het investeringsklimaat, de AOV, de ambtenaren- en aanvullende pensioenen, alsmede voor de AZV;
- dat deze onderwerpen aan de orde zijn gekomen gedurende de in de periode van 9 juli t/m 20 augustus 2010 gehouden Sociale Dialoog;
- dat Onderwijs, Veiligheid, Zekerheid en Vergrijzing onderwerpen zijn voor een in november 2010 te houden volgende Sociale Dialoog;
- de deelnemers streven naar de ontwikkeling van een lange-termijn integrale visie, waaruit een duurzaam plan van aanpak voortvloeit;

- dat de uitwerking van de meerjarenaanpak van de Sociale Dialoog in een werkgroep heeft plaatsgevonden bestaande uit 18 deelnemers, evenredig verdeeld over werkgevers, werknemers en regering;
- dat de bijeenkomsten van de werkgroep hebben plaatsgevonden op 9, 16, 20, 21, 22, 23, 26, 27 en 28 juli 2010, alsmede op 17, 19 en 20 augustus 2010,

Is door werkgevers, werknemers en regering consensus bereikt over:

I. Sociaal financieel-economisch beleid

1. Ter compensatie van de nadelige gevolgen voor de lagere inkomens wordt per 1 januari 2011 een reparatietoeslag voor inkomens vanaf het minimumloon tot Afl. 2500,- ingevoerd. Deze toeslag begint bij een bedrag van Afl. 900,- per jaar bij het minimumloon en wordt volgens een glijdende schaal Afl. 300,- bij een inkomen van Afl. 2500,-.

De reparatietoeslag wordt door de werkgever uitbetaald, die de toeslag vervolgens aftrekt van de maandelijkse afdrachten aan de fiscus. Aan de werkgever die zich niet aan deze regels houdt, wordt een boete opgelegd. De invoering van deze reparatietoeslag is gebonden aan een kostenplafond van maximaal 15 miljoen florin.

Ter illustratie wordt verwezen naar onderstaande veronderstelling bij een volledig maandinkomen bij een full-time dienstbetrekking:

Inkomen p/mnd	Reparatietoeslag p/mnd	Reparatietoeslag p/jr
minimumloon	75.00	900.00
1,600	70.00	840.00
1,700	65.00	780.00
1,800	60.00	720.00
1,900	55.00	660.00
2,000	50.00	600.00
2,100	45.00	540.00
2,200	40.00	480.00
2,300	35.00	420.00
2,400	30.00	360.00
2,500	25.00	300.00

2. Ingaande 1-1-2011 bedraagt de reparatietoeslag voor de AOV-inkomens Afl. 600,- per jaar. Dit bedrag komt uit de Landsbegroting.
3. Per 1-1-2010 is de onderstand met 25% verhoogd: de uitkering per gezinshoofd is van Afl. 325,- naar Afl. 410,- verhoogd en de uitkering per gezinslid is van Afl.

140,- naar Afl. 175,- verhoogd. Daarnaast is aan diegenen die onderstand ontvangen, een financiële bijdrage toegekend van Afl. 100,- per maand per schoolgaand kind. In 2011 wordt deze schoolkinderentoeslag voor bijstandouders met Afl. 100,- verhoogd. Met ingang van 1 januari 2011 bedraagt de schoolkinderentoeslag Afl. 200,- per maand.

4. Bij het sluiten van arbeidsovereenkomsten wordt aanbevolen om tot samenhangende meerjarenafspraken te komen over een verantwoorde loonontwikkeling, alsmede tot inspanning voor goede banen met voldoende productiviteit, bevordering van deeltijdarbeid en een beperking van oproeparbeid inzake het minimum aantal uren.
5. Er wordt een tripartiete commissie Belastinghervorming ingesteld bestaande uit werknemers, werkgevers en regering (elk 3 leden), die zich ondermeer buigt over een mogelijke verschuiving van directe naar indirecte belastingen, concurrerende tarieven in de inkomstenbelasting, een concurrerend en uitvoerbaar winstbelastingstelsel en de betekenis van belastingverdragen. De commissie brengt haar bevindingen uit in april 2011.
6. Om te komen tot een efficiënt overheidsapparaat buigt de regering zich in samenwerking met de deelnemers van de Sociale Dialoog over de kerntakenanalyse (core business van de overheid) c.q. het doorlichten van de personeelsformatie alsmede het vaststellen van het aantal formatieplaatsen per directie/dienst.
7. De kosten van het overheidsapparaat inzake het personeel worden beperkt door middel van een personeelsstop met uitzondering van leerkrachten en personeel voor ordediensten. Voorts wordt in de huidige kabinetsperiode een afslanking van het personeelsbestand voorgestaan door natuurlijke afvloeiing.
8. De accijnzen op luxegoederen, bier, gedistilleerd en tabak zal worden verhoogd om de inkomstenderving door de halvering van de BBO op deze goederen te compenseren.
9. De huidige beperking tot Afl. 10,000,- voor giftenaftrek, die nadelig werkt voor stichtingen, verenigingen en andere belangrijke maatschappelijke organisaties die afhankelijk zijn van donaties, wordt gewijzigd en verruimd.
10. De regering zal in dialoog treden met de CBA in het kader van het beleid inzake de oprichting van coöperatieve verenigingen bestemd voor kredietverstrekking.

II. Investeringsklimaat

11. Er zal voortvarend gewerkt worden aan versterking van het investeringsklimaat.
12. Het streven is naar een zo duurzaam mogelijke energievoorziening.
13. Onderhouden en versterken van de Koninkrijksrelaties en relaties met landen in de regio.
14. Optimaliseren van vrije mededinging door de invoering van een mededingings- en prijscontroleautoriteit om kartelvorming en prijsafspraken tegen te gaan en om toezicht op de prijsontwikkeling te houden.
15. Binnen korte termijn, doch niet later dan 1 januari 2011, wordt een tijdelijke investeringsaftrek van 6% voor in 2011 en 2012 geïntroduceerd. Deze investeringsaftrek geldt uitsluitend voor lokale bestedingen ten behoeve van investeringen. Bij uitwerking van voornoemde investeringsaftrek zal een plafond van 20 miljoen florin in acht worden genomen.
16. De importtarieven op nader te omschrijven groene producten worden tot 2% verlaagd.
17. De RevPar wordt om gebruik te kunnen maken van de fiscale faciliteiten van een imputatie-nv aangepast aan de hand van het resultaat van de onderhandelingen tussen AHATA en de regering. Ook wordt nagegaan of de RevPar wel het juiste criterium is.
18. De regering streeft naar de vermindering van de regeldruk en de administratieve lasten.
19. Een one-stop shop wordt ingevoerd voor zowel lokale als internationale investeerders. De uitwerking gebeurt door een uit de overheid en de werkgevers bestaande commissie die hierover in april 2011 een rapport uitbrengt.
20. De lastendruk voor goedkopere auto's alsmede voor hybride auto's wordt verlaagd door een verschuiving in de schijven van de importwaarde van deze auto's.

III. AOV

21. De premie-inkomensgrens voor de AOV wordt verhoogd van Afl. 54.600,- naar Afl. 65.000,-.

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page, including a large signature on the right and several smaller ones below it.

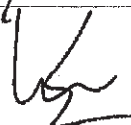
22. De premiegrondslag verandert: m.i.v. 1-1-2011 geschiedt de premieheffing over het onzuiver inkomen in plaats van over het zuiver inkomen.
23. De premieheffing wordt met ingang van 1-1-2011 geïndividualiseerd.
24. Er wordt een tripartiete commissie ingesteld bestaande uit vertegenwoordigers van werknemersorganisaties, werkgeversorganisaties en overheid (elk 3 leden alsmede een vertegenwoordiger van de SVb als adviseur), die in april 2011 zal rapporteren over de demografische- en arbeidsmarktontwikkelingen (op basis van actuariel gewaarborgde gegevens) in relatie tot de AOV-ingangleeftijd en mogelijke overgangsregelingen.

IV. Aanvullende pensioenen

25. In 2012 wordt een verplichte aanvullende pensioenregeling in de privésector ingevoerd.
26. In principe is hierbij vastgesteld dat hierbij wordt uitgegaan van:
- een beschikbaar premie-systeem;
  - ingangleeftijd gelijk aan AOV-leeftijd;
  - vrije keuze verzekeraar;
  - percentage minimaal 6%, fifty-fifty verdeeld over werknemers en werkgevers, of anders zoals bij cao-onderhandelingen is overeengekomen, en als volgt op te bouwen gedurende de periode van drie jaar met minimaal 2% per jaar: 2% in 2012, vermeerderd met 2% in 2013, vermeerderd met 2% in 2014;
  - overdrachtsmogelijkheden van verworven aanspraken en toekomstige rechten;
  - niet te verzilveren.
- De betreffende ontwerp-landsverordening wordt in juni 2011 aan de deelnemers van de Sociale Dialoog voorgelegd.

27. De regering zal met ingang van 1 januari 2011 starten met het fasegewijs realiseren van een pensioenregeling voor het personeel van door de overheid gesubsidieerde instellingen. SABA zal hierbij de eerste gesubsidieerde instelling zijn; de onderhandeling met de vakbond over aansluiting bij het NPR van het APFA zijn reeds gaande.

28. De regering komt tijdig met voorstellen tot substantiële versobering van de rechtspositie van politieke ambtsdrager ingaande 1 januari 2011 (met name m.b.t. anti-accumulatie van pensioenen, pensioengerechtigde ingangleeftijd gelijk aan de AOV-leeftijd, versobering regeling overbruggingstoelage).

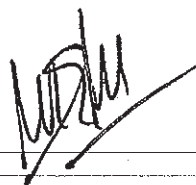

V. AZV

29. Aan het UO-AZV wordt nadrukkelijk verzocht de beheerskosten te drukken, onder andere door: de ontwikkeling van een norminkomen voor huisartsen en specialisten; merkmedicijnen zoveel mogelijk vervangen door generieke medicijnen met eenzelfde kwalitatieve werking; behoedzaam uitschrijven van medicijnen; verkleining van de importmarge van geneesmiddelen; privatisering van het Landslaboratorium.
30. De regering zal een wetsvoorstel voorbereiden om haar bevoegdheden ten aanzien van de sturing terug te brengen naar de situatie zoals geregeld in de oorspronkelijke landsverordening, ofwel de wijziging aangebracht in 2004 elimineren, met als doel de eigen verantwoordelijkheid van directie en toezichthoudend orgaan te versterken.
31. De regering zal een actief preventief gezondheidsbeleid voeren ter bestrijding van o.m. obesitas.
32. De regering zal het beleid sterk intensiveren om wanbetaling c.q. premieontduiking (door ondermeer zwartwerken) te bestrijden.
33. De premies voor inwonende dienstboden zullen met ingang van 1-1-2011 worden verhoogd en gerelateerd worden aan een percentage van het minimumloon. In november 2010 zal de regering hiertoe een voorstel doen.
34. Expats, uitgezonden werknemers, e.d. zullen betrokken worden in de premieheffing.
35. De AZV-premie wordt met ingang van 1-1-2011 met 2% verhoogd in die zin, dat zowel de werkgever als de werknemer 1% bijdraagt.

VI. APFA-vraagstuk

36. Deelnemers stellen vast dat de lasten van de overheidspensioenregeling volgens de Pensioenverordening Landsdienaren (PVL) extreem hoog zijn en de premies derhalve onbetaalbaar zijn. Het gevolg hiervan is dat de lasten voor het Land niet meer zijn op te brengen. De wijziging van de regeling volgens PVL in een nieuwe pensioenregeling is derhalve van nationaal belang.
37. De deelnemers aan de Sociale Dialoog hebben daarom met genoeg kennis genomen van het feit dat de regering en de vakbonden in een gedurende drie dagen gehouden bilateraal overleg, op 26 augustus 2010 tot overeenstemming zijn gekomen over een nieuwe pensioenregeling voor de deelnemers van de

Pensioenverordening Landsdienaren (PVL) met behoud van de tot en met 31 december 2010 in de PVL opgebouwde rechten (het opgebouwde pensioen en de duurtetoeslag), ingaande 1 januari 2011 en waarin de volgende eigenschappen zijn opgenomen: pensioenleeftijd 60 jaar, middelloonregeling en franchise (inbouw AOV). De regering zal binnen haar bereik zorgdragen dat het herstelplan wordt uitgevoerd.

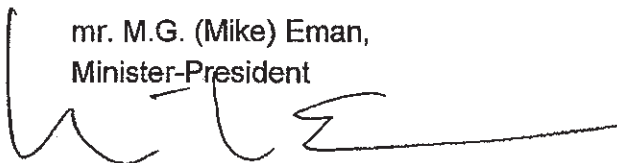
Door alle deelnemers is nogmaals het belang van een structurele Sociale Dialoog aangegeven. In de volgende Sociale Dialoog, te houden in de tweede helft van november 2010, zullen naast de reeds genoemde agendapunten de begrotingsvoorstellen voor 2011 worden geagendeerd, waarin de in dit Protocol opgenomen consensuspunten zullen zijn verwerkt.

De deelnemers zetten zich in voor de gemaakte afspraken in dit akkoord met dien verstande, dat de eindbeslissing berust bij de interne besluitvorming binnen de organisatie die zij vertegenwoordigen.

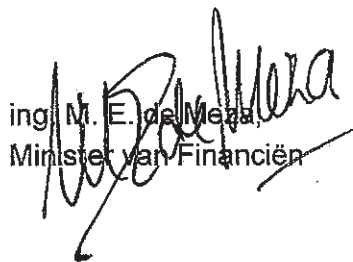
Aldus in Oranjestad op 27 augustus 2010 in zeventvoud opgemaakt en ondertekend.

namens de regering

mr. M.G. (Mike) Eman,
Minister-President

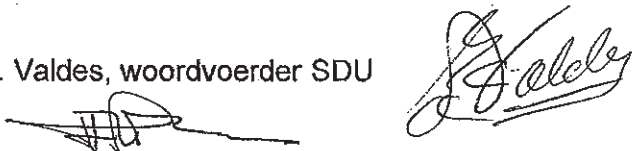

ing. M. E. de Meza
Minister van Financiën

namens de werknemersorganisaties

hr. I. Valdes, woordvoerder SDU

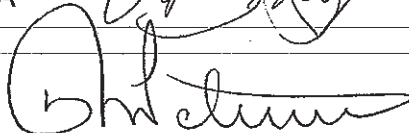
mevr. M. Brito, secretaris-generaal SEPPA

namens de werkgeversorganisaties

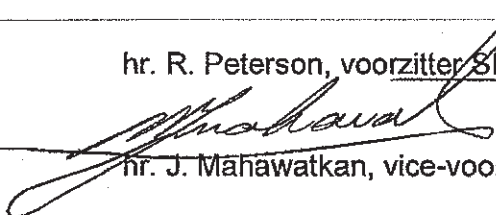
hr. A. Snijders, vice-voorzitter ATIA

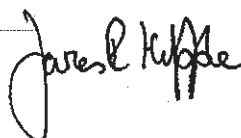
hr. R. Peterson, voorzitter SNBA

hr. J. Mahawatkan, vice-voorzitter KvK

hr. J. Hepple, CEO AHATA

BILATERAAL AKKOORD TUSSEN DE REGERING EN DE VAKBONDEN BINNEN DE PUBLIEKE SECTOR

Overwegende

- dat tijdens de historische Sociale Dialoog 2010, waaraan wordt deelgenomen door vertegenwoordigers van de REGERING, van de werkgeversorganisaties ATIA, AHATA, SNBA, KvK en van de werknemersorganisaties SDU, SEPPA en TOPA, op 24 juni 2010 het akkoord "KEERPUNT 2010" is gesloten;
- dat de in dit akkoord opgenomen onderwerpen door alle deelnemers worden erkend als zijnde de kritische uitdagingen waarvoor Aruba staat, en die gericht zijn op de eveneens in het akkoord vermelde doelstellingen van het sociaal-economisch beleid;
- dat de deelnemers vaststellen dat de lasten van de pensioenregeling in de publieke sector volgens de Pensioenverordening Landsdienaren (PVL) extreem hoog zijn en de premies derhalve onbetaalbaar zijn;
- dat besloten is dat over de pensioenregeling in de publieke sector alsmede over het verlies aan koopkracht bilateraal overleg plaatsvindt tussen de regering en de vakbonden binnen de publieke sector;
- dat in dit bilaterale overleg door de overheidsdiensten P&O en DPO een presentatie over HR-verbeteringsprocessen is gehouden;
- dat dit bilaterale akkoord tussen de regering en de vakbonden binnen de publieke sector volledig in overeenstemming geacht wordt met de bepalingen van het Georganiseerd Overleg (artt. 101 e.v. LMA);
- dat de bijeenkomsten van dit bilaterale overleg hebben plaatsgevonden op 24, 25 en 26 augustus 2010;

Is door deelnemers het navolgende overeengekomen:

I. Salarisaanpassing

1. dat in het verlengde van de presentatie door P&O en DPO de volgende voorstellen c.q. afspraken zijn gemaakt:
  - bij de samenvoeging van P&O en DPO liggen de accenten op een Human Resource organisatie;
  - optimaliseren kwaliteit van de dienstverlening (productiviteit c.q. serviceverlening c.q. klantgerichtheid);
  - duidelijkheid inzake formatieplannen bij directies en diensten en bijbehorende functiebeschrijvingen;
  - verbetering motivatie c.q. satisfactie;
  - metterdaad ter hand nemen van om-, bij- en herscholing;
  - herziening van de Bezoldigingsregeling Aruba, Bezoldigingsregeling Onderwijspersoneel en alle overige rangenstelsels en andere aanpassingen inzake carrièremogelijkheden, c.q. nieuwe inschalingmethoden;
  - verbetering financiële en personeelsadministratieve processen, w.o. efficiënte afhandeling bevorderingsverzoeken;

2. dat ter compensatie van het verlies aan koopkracht:
  - a. de bezoldiging met ingang van 1 januari 2011 met een bedrag ter grootte van Afl. 105,- wordt verhoogd;
  - b. de eenmalige 'Voorjaarspremie' met ingang van 1 januari 2011 wordt verhoogd van Afl. 884,- naar Afl. 1.000,-;
  - c. het eenmalige in de maand november uit te keren 'Gelijk Bedrag' met ingang van 1 januari 2011 wordt verhoogd van Afl. 1250,- naar Afl. 1350,-;
  - d. het nog openstaande koopkrachtverlies uit het verleden onderdeel zal zijn van nader bilateraal overleg tussen regering en vakbonden binnen de publieke sector;

3. dat met ingang van 1 januari 2011 het pensioeninkomen van overheidsgepensioneerden eveneens met een bedrag ter grootte van Afl. 105,- wordt verhoogd;

4. dat het bedrag, dat personen die een uitkering bij wijze van pensioen ontvangen, met ingang van 1 januari 2011 eveneens met een bedrag ter grootte van Afl. 105,- wordt verhoogd;

5. dat de reparatietoeslag ter compensatie van de nadelige gevolgen voor de lagere inkomens zoals overeengekomen in het protocol tussen werkgevers, werknemers en regering van het Sociale Dialoog, en niet in aanmerking komen

voor hetgeen onder 2., 3. en 4. is vermeld, van toepassing is in de particuliere sector;

II. Pensioenen publieke sector

6. dat de deelnemers van de Pensioenverordening Landsdienaren (PVL) overgaan in een nieuwe pensioenregeling, waarbij de tot 31 december 2010 in de PVL opgebouwde rechten (het opgebouwde pensioen en de duurtetoeslag) worden behouden, met de volgende eigenschappen:
  - a. pensioenleeftijd 60 jaar;
  - b. middelloonregeling;
  - c. franchise (inbouw AOV);
7. dat de werknemersbijdrage in de nieuwe pensioenregeling 5% van de pensioengrondslag bedraagt; hierbij komen de premies van 5% en 8% (gemiddeld ongeveer 7%) uit de oude regeling te vervallen;
8. dat de werkgeversbijdrage het saldo is van de door het APFA vast te stellen kostendeekkende premie minus de 5% werknemersbijdrage van de pensioengrondslag.
9. dat bij het bereiken van de vereiste dekkingsgraad, die jaarlijks actuarieel zal worden vastgesteld, of zo mogelijk op een eerder tijdstip, sprake zal zijn van een premieverlaging voor de werkgever; een en ander zal jaarlijks onderdeel vormen van de te bespreken punten binnen de Sociale Dialoog;
10. dat de NPR-regeling ongewijzigd van kracht blijft voor de werkgevers met deelnemers in het NPR;
11. dat er voor de gesubsidieerde instellingen geleidelijk een pensioenvoorziening bij het APFA zal worden gerealiseerd, met ingang van 1 januari 2011 te beginnen met de SABA;
12. dat de deelnemers allen de noodzaak onderschrijven van gezonde openbare financiën en met het oog hierop en binnen het kader van het nastreven van deze doelstelling dit bilaterale overleg hebben gevoerd;
13. dat de regering tijdig komt met voorstellen tot substantiële versoering van de rechtspositie van de politieke ambtsdrager ingaande 1 januari 2011 (met name anticumulatie van pensioenen, pensioengerechtigde ingangleeftijd gelijk aan de AOV-leeftijd, versoering regeling overbruggingstoelage).

De deelnemers zetten zich in voor de gemaakte afspraken in dit akkoord met dien verstande, dat de eindbeslissing berust bij de interne besluitvorming binnen de organisatie die zij vertegenwoordigen.

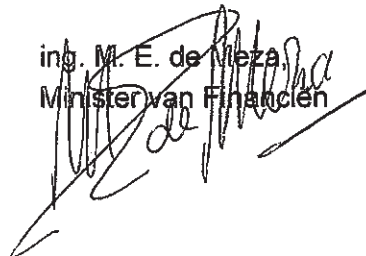
Aldus in Oranjestad op 26 augustus 2010 in achtvoud opgemaakt en getekend.

namens de regering:

mr. M.G. (Mike) Eman,
Minister-President

ing. M. E. de Meza
Minister van Financiën

namens de werknemersorganisaties

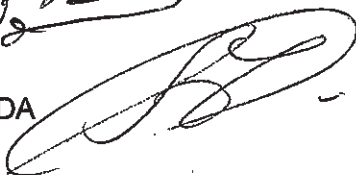

mevr. M. Brito, secretaris-generaal SEPPA

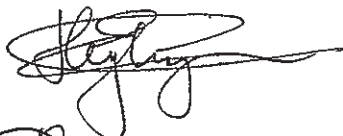
hr. I. Valdes, voorzitter SIMAR

hr. Sixto Vrolijk, vice-voorzitter SADA

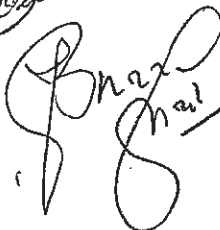
hr. Clifford Heyliger, voorzitter SIWA

hr. Davni Roza, voorzitter SINBA

mw. Jane Braafhart, vice-voorzitter FTA

hr. Richard Kelly, voorzitter STT

